05/06/2021

Η ορθόδοξη θεολογία είναι συνυφασμένη με την προστασία της Κτίσης

/ Επικαιρότητα

- Της Ευγενίας Δίτσα

Η Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος τιμάται κάθε χρόνο σαν σήμερα, στις 5 Ιουνίου. Προτού γράψουμε γι΄ αυτή την ημέρα, όμως, κρίνουμε αναγκαίο να παραθέσουμε αρχικά την πρώτη φράση του Βιβλίου της Γενέσεως σχετικά με το πώς δημιουργήθηκε ο κόσμος μας και ακολούθως το τι συνέβη εκείνες τις 6 ημέρες της δημιουργίας. «Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. ἡ δὲ γῆ ἦν ἀόρατος καὶ ἀκατασκεύαστος».

Η Αγία Γραφή μας διδάσκει ότι τον κόσμο ολόκληρο τον δημιούργησε ο Θεός από το τίποτα, «εκ του μηδενός». Τον δημιούργησε από απέραντη αγάπη, μόνο με τον παντοδύναμο λόγο Του. Αυτός, που υπήρχε πριν από τον κόσμο, πρόσταξε και έγιναν όλα μέσα σε έξι δημιουργικές μέρες, σε έξι δηλαδή χρονικά διαστήματα, πού δεν ξέρουμε πόση διάρκεια είχαν.

Στην αρχή ο Θεός δημιούργησε την ύλη. Μετά δημιούργησε τον ουρανό και τη γη.

Όταν ο Θεός δημιούργησε τον κόσμο, η γη ήταν αόρατη και ασχημάτιστη. Χάος απέραντο απλωνόταν παντού και πυκνό σκοτάδι. Η γη δεν είχε καμιά μορφή. Στεριά και θάλασσα ανακατωμένα. Ήταν όλα πέρα πέρα μια σκοτεινή ερημιά. Πουθενά άνθρωπος, ούτε ζώο, ούτε πουλί, ούτε ψάρι, ούτε φυτό, τίποτε.

Και είπε τότε ο Θεός:

«Φως! Να γίνει φως!».

Κι απλώθηκε αμέσως φως λαμπρό.

Και τότε ο Θεός έδωσε στο φως το όνομα ημέρα και το πυκνό σκοτάδι το ονόμασε νύχτα. Αυτή ήταν η πρώτη ημέρα.

Τη δεύτερη ήμερα είπε ό Θεός:

«Να γίνει το στερέωμα».

Και τότε έγινε ο ωραίος και γαλανός ουρανός.

Την τρίτη ήμερα είπε ο Θεός: «Να συγκεντρωθούν τα νερά... και να φανεί η στεριά». Έτσι κι έγινε. Με πρόσταγμά του ο Θεός, όλα τα νερά που σκέπαζαν τη γη μαζεύτηκαν. Έτσι σχηματίστηκαν οι θάλασσες και φάνηκε η στεριά. Ξεχώρισε ο Θεός τη στεριά και την είπε γη και τα πολλά νερά τα είπε θάλασσα.

Έπειτα είπε ο Θεός:

«Να πρασινίσει η γη...». Έτσι κι έγινε. Την ευλόγησε και της είπε. Πάντα δέντρα και χορτάρι να βλασταίνουν από τα σπλάχνα σου. Οι σπόροι να πέφτουν από τους καρπούς σου και πάλι να ξαναφυτρώνουν».

Η γη έγινε καταπράσινη. Χορτάρι, θάμνοι και δέντρα όλων των ειδών φύτρωσαν παντού. Και είδε ο Θεός ότι ήταν καλό.

Την τέταρτη ημέρα είπε ο Θεός: «Για να ξεχωρίζει η ημέρα από τη νύχτα, να γίνουν δύο φωτεινά σώματα στο στερέωμα του ουρανού».

Έτσι κι έγινε. Δημιούργησε ο Θεός τα δύο μεγάλα φωτεινά σώματα, το μεγαλύτερο για να κυριαρχεί την ημέρα, και το μικρότερο για να κυριαρχεί τη νύχτα. Έτσι ο ήλιος πρόβαλε στην Ανατολή. Και άμα βασίλεψε αυτός, βγήκε τη νύχτα το φεγγάρι.

Κι έπειτα δημιούργησε όλα τ’ αστέρια και τα έβαλε στον ουρανό, για να λάμπουν στο σκοτάδι και να φωτίζουν τη γη... Και είδε ο Θεός ότι ήταν καλό.

Όταν ξημέρωσε η πέμπτη ημέρα, είπε ο Θεός: «Να γεμίσουν τα νερά με πλήθος ψάρια και πλήθος πουλιά να πετούν στον ουρανό...».

Το ‘πε κι έγινε. Ο Κύριος ο Θεός δημιούργησε τα ψάρια, μικρά και μεγάλα πού γέμισαν τις θάλασσες. Δημιούργησε και τα πτηνά, που άρχισαν να πετούν στον αέρα. Τα ευλόγησε λοιπόν όλα... Και είδε ο Θεός ότι ήταν καλό.

Όταν ξημέρωσε η έκτη ήμερα, ο Θεός είπε: «Ας γεννήσει η γη σήμερα κάθε είδος ζωντανού οργανισμού. Όλα τα είδη των ζώων, των ερπετών και των θηρίων».

Έτσι κι έγινε. Ο Κύριος ο Θεός δημιούργησε όλα τα είδη των ζώων και των ερπετών της γης.

Και αφού τα ετοίμασε όλα, κοίταξε τώρα ο Θεός τα δημιουργήματά του και ήταν όλα πάρα πολύ καλά… Ένα έλειπε όμως ακόμα.

Και είπε ο Θεός: «Ποιήσωμεν άνθρωπον κατ’ εικόνα ημετέραν καί καθ’ όμοίωσιν».

Έπλασε λοιπόν ο Θεός τελευταίο τον άνθρωπο, το πιο τέλειο και πολύτιμο πλάσμα μέσα στην απέραντη δημιουργία. Τον έφτιαξε με πηλό. Φύσηξε ύστερα πνοή στον πρωτόπλαστο και του ‘δωσε ζωή.

Αδάμ τον ονόμασε τον πρωτόπλαστο ο Θεός. Και για να μην είναι μόνος του στον κόσμο, τον αποκοίμισε και στον ύπνο του πάνω του πήρε ο Θεός ένα πλευρό κι έπλασε την Εύα και του την παρουσίασε.

Ό Αδάμ, όταν την είδε, χάρηκε πάρα πολύ. Δεν θα ήταν πια μόνος του πάνω στη γη, θα είχε και σύντροφο.

Είπε τότε ό Θεός στους πρωτόπλαστους:

«Τα θεριά, τα πετούμενα, τα ψάρια κι όλα πάνω στη γη είναι στην εξουσία σας».

Σ’ έξι ημέρες είχε τελειώσει πια τη δημιουργία του κόσμου ο Μεγαλοδύναμος. Την έβδομη ήμερα σταμάτησε τη δημιουργία και της έδωσε το όνομα Σάββατο. Αυτή

τη μέρα την ευλόγησε και την καθαγίασε, γιατί ολοκλήρωσε τη δημιουργία του και αναπαύθηκε.

Η κλιματική αλλαγή

Όπως μας πληροφορεί ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος, η κλιματική αλλαγή συντελείται ήδη: οι θερμοκρασίες αυξάνονται, τα χαρακτηριστικά των βροχοπτώσεων αλλάζουν, οι παγετώνες και το χιόνι λιώνουν και η παγκόσμια μέση στάθμη της θάλασσας ανεβαίνει. Η αύξηση της θερμοκρασίας οφείλεται πιθανότατα κατά κύριο λόγο στην παρατηρούμενη αύξηση των ατμοσφαιρικών συγκεντρώσεων αερίων θερμοκηπίου ως αποτέλεσμα των εκπομπών που προέρχονται από ανθρώπινες δραστηριότητες. Για να μετριάσουμε τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής, πρέπει να μειώσουμε αυτές τις εκπομπές ή να διασφαλίσουμε την πρόληψη της παραγωγής τους…

Για να διασφαλίσουν την πρόληψη της εκδήλωσης δυσμενέστερων συνεπειών της κλιματικής αλλαγής, οι χώρες που υπέγραψαν τη σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (σύμβαση UNFCCC) συμφώνησαν να περιορίσουν την παγκόσμια μέση αύξηση της επιφανειακής θερμοκρασίας από την προβιομηχανική εποχή σε λιγότερο από 2 °C. Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος, οι παγκόσμιες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου πρέπει να κορυφωθούν το συντομότερο δυνατό και να μειωθούν με ταχύ ρυθμό στη συνέχεια. Οι παγκόσμιες εκπομπές θα πρέπει μέχρι το 2050 να μειωθούν κατά 50 % σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990 προκειμένου να επιτευχθεί ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα πριν από το τέλος του αιώνα. Η ΕΕ στηρίζει τον στόχο της σύμβασης UNFCCC και επιδιώκει, μέχρι το 2050, να έχει μειώσει τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου κατά 80 – 95 % σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990. Τα σημαντικά αυτά επίπεδα μείωσης λαμβάνουν υπόψη τις μικρότερες μειώσεις που απαιτούνται από τις αναπτυσσόμενες χώρες.

Ορθόδοξη θεολογία και σεβασμός στο περιβάλλον

Ο σεβασμός στο περιβάλλον είναι συνυφασμένος με τη διδασκαλία της Ορθόδοξης Εκκλησίας, αφού ο κόσμος που ζούμε αποτελεί δημιουργία του Θεού. Ο άνθρωπος είναι οικονόμος και διαχειριστής της φύσης, ωστόσο δεν είναι κύριός της, αφού Κύριος της είναι ο ίδιος ο Θεός. Ωστόσο, δυστυχώς πολλές φορές οι άνθρωποι κάθε άλλο παρά σεβόμαστε αυτό το δώρο του Θεού στον άνθρωπο.

Ο Ο.Η.Ε γιορτάζει σήμερα, 5 Ιουνίου, ήδη από το 1975, την «Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος». Η Ορθόδοξη Εκκλησία, με Απόφαση του μακαριστού Οικουμενικού

Πατριάρχη κυρού Δημητρίου, από το 1989, έχει καθιερώσει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε έτους, που είναι η ημέρα έναρξης του Εκκλησιαστικού έτους, ως «Ημέρα προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος». Σε όλο κόσμο, στις Ορθόδοξες Εκκλησίες, την ημέρα αυτή αναπέμπονται ειδικές ευχές και δεήσεις υπέρ ολόκληρης της Δημιουργίας, καθώς η Απόφαση του Οικουμενικού Πατριάρχη, το Μάρτιο του 1992, σε ειδική σύναξη στην Κωνσταντινούπολη, υιοθετήθηκε από τους προκαθήμενους όλων των Ορθοδόξων Εκκλησιών.

Το ενδιαφέρον του Οικουμενικού Πατριαρχείου για το Περιβάλλον

Το ενδιαφέρον του Οικουμενικού Πατριαρχείου για την προστασία της κτίσεως δε γεννήθηκε, όπως ανέφερε στο σχετικό μήνυμά του, το 2019, ο ίδιος ο Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, ως αντίδραση στη σύγχρονη οικολογική κρίση, ούτε είναι δημιούργημά της. Αυτή ήταν απλώς η αφορμή και η ευκαιρία για να εκφράσει, να αναπτύξει, να διακηρύξει και να προβάλει η Εκκλησία τις οικοφιλικές αρχές της. Θεμέλιο της αδιάπτωτης μέριμνας της Εκκλησίας για το φυσικό περιβάλλον είναι η ίδια η εκκλησιολογική ταυτότητα και η θεολογία της. Ο σεβασμός και η προστασία της κτίσεως είναι διάσταση της πίστης μας, περιεχόμενο της ζωής μας «εν Εκκλησία και ως Εκκλησίας». Η ιδία η ζωή της Εκκλησίας είναι «βιωμένη οικολογία», έμπρακτος σεβασμός και μέριμνα για τη δημιουργία και πηγή των οικολογικών δραστηριοτήτων της. Κατ᾽ ουσίαν, το ενδιαφέρον της Εκκλησίας για την προστασία της κτίσεως είναι προέκταση της Θείας Ευχαριστίας σε όλες τις διαστάσεις της σχέσεώς της με τον κόσμον. Η λειτουργική ζωή της Εκκλησίας, το ασκητικό ήθος, η ποιμαντική διακονία, η σταυροαναστάσιμη βιοτή των πιστών, ο άσβεστος πόθος της αιωνιότητας, συγκροτούν μία κοινωνίαν προσώπων για την οποίαν η φυσική πραγματικότητα δεν είναι αντικείμενο, χρηστικό υλικόν για την κάλυψη των αναγκών του ατόμου και της ανθρωπότητας, αλλά ενέργημα, πεπραγμένο, δημιούργημα του προσωπικού Θεού, ο οποίος μας καλεί να το σεβαστούμε και να το προστατεύσουμε, καθιστάμενοι «συνεργοί» αυτού, «οικονόμοι», «φύλακες» και «ιερείς» της δημιουργίας, να καλλιεργήσουμε ευχαριστιακή σχέση με την κτίση.

Η μέριμνα για το φυσικό περιβάλλον δεν είναι μία πρόσθετη δραστηριότητα στην εκκλησιαστική ζωήν, αλλά ουσιαστική έκφραση αυτής. Δεν έχει κοσμικό, αλλά αμιγή εκκλησιαστικό χαρακτήρα, είναι «λειτουργική διακονία». Όλες οι πρωτοβουλίες και οι δράσεις της Εκκλησίας είναι «εφηρμοσμένη εκκλησιολογία».

Όλα τα παραπάνω αποτελούν λεγόμενα του Παναγιώτατου Οικουμενικού Πατριάρχη, που χαρακτηρίστηκε από πολύ νωρίς ως «ο πράσινος Πατριάρχης».

Ακόμα, σε άλλο μήνυμά του ο Οικουμενικός Πατριάρχης αναφέρει ότι «οφείλουμε σήμερα να επικεντρώσουμε την προσοχή μας στις αφανείς επεμβάσεις του ανθρώπου στην ισορροπία του περιβάλλοντος, η οποία διασαλεύεται όχι μόνο εξαιτίας εμφανών καταστρεπτικών ενεργειών, όπως οι εκριζώσεις δασών, η υπεράντληση των υδάτων, η εν γένει υπερεκμετάλλευση των φυσικών και ενεργειακών πόρων και μέσῳ διαρροής και αποθέσεως τοξικών και χημικών ουσιών μόλυνση μεγάλων χερσαίων και υδάτινων περιοχών, αλλά και δι᾽ αφανών δια γυμνού οφθαλμού πράξεων».

Παράλληλα, κρίνει «ἀδιανόητον ἡ ἀνθρωπότης νὰ γνωρίζῃ τὴν σοβαρότητα τοῦ προβλήματος καὶ νὰ συνεχίζῃ νὰ συμπεριφέρεται ὡς νὰ μὴ ἐγνώριζεν», όπως αναφέρει αυτολεξεί. Μάλιστα, ασκεί κριτική στο επικρατούν πρότυπο οικονομικής ανάπτυξης «με πρόσημον τον φετιχισμόν των οικονομικών δεικτών και την μεγιστοποίησιν του κέρδους». Αντιπαραθέτει δε σε αυτά την «στράτευση, για την προστασία της δημιουργίας και για την κοινωνική δικαιοσύνη», δράσεις που είναι «αλληλένδετες και αδιαίρετες» λόγω της συναφείας τους.

Και τέλος, επισημαίνει ότι είναι αδιανόητο να λαμβάνονται οικονομικές αποφάσεις χωρίς να συνυπολογίζονται οι οικολογικές επιπτώσεις τους, και καθιστά σαφές ότι το μέλλον της ανθρωπότητας δεν είναι ο homo oeconomicus.

«Το γεγονός ότι κατά την διάρκειαν της πανδημίας του νέου κορωνοιού Covid-19, με τον επιβληθέντα περιορισμόν των μετακινήσεων, το κλείσιμον εργοστασίων και την μείωσιν της βιομηχανικής δραστηριότητος και παραγωγής, παρετηρήθη μείωσις των ρύπων και της επιβαρύνσεως της ατμοσφαίρας, απέδειξε τον ανθρωπογενή χαρακτήρα της συγχρόνου οικολογικής κρίσεως. Κατέστη εκ νέου σαφές ότι η βιομηχανία, ο σύγχρονος τρόπος μετακινήσεως, το αυτοκίνητον και το αεροπλάνον, η αδιαπραγμάτευτος προτεραιότης των οικονομικών δεικτών και άλλα συναφή, επηρεάζουν αρνητικώς την περιβαλλοντικήν ισορροπίαν και ότι η αλλαγή πορείας προς την κατεύθυνσιν μιάς οικολογικής οικονομίας αποτελεί αδήριτον αναγκαιότητα. Δεν υπάρχει αληθής πρόοδος, η οποία στηρίζεται εις την καταστροφήν του φυσικού περιβάλλοντος. Είναι αδιανόητον να λαμβάνωνται οικονομικαί αποφάσεις χωρίς να συνυπολογίζωνται αι οικολογικαί επιπτώσεις των. Η οικονομική ανάπτυξις δεν είναι δυνατόν να παραμένη εφιάλτης διά την οικολογίαν. Είμεθα βέβαιοι ότι υπάρχει εναλλακτική οδός οικονομικής οργανώσεως και αναπτύξεως έναντι του οικονομισμού και του προσανατολισμού της οικονομικής δραστηριότητος εις την μεγιστοποίησιν της κερδοφορίας. Το μέλλον της ανθρωπότητος δεν είναι ο homo oeconomicus».

Το μήνυμα του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών για την ημέρα

Χθες, ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμος έστειλε το δικό του μήνυμα για την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος.

Σύμφωνα με τον Μακαριώτατο, **η ρίζα του οικολογικού ζητήματος βρίσκεται στην άγνοια και την αδιαφορία του ανθρώπου· στην απροθυμία του να κυριαρχήσει επί του εγωκεντρισμού και του υποτιθεμένου υλικού «ευδαιμονισμού» του καθώς και στην αλλόκοτη άρνησή του να βγει από τον λαβύρινθο όπου έκλεισε τον εαυτό του δια της καταχρήσεως του περιβάλλοντος».**

Όπως αναφέρει, «η Εκκλησία καταβάλλει εργώδεις προσπάθειες επί τω σκοπώ της αναδείξεως οικολογικών συνειδήσεων, ερειδομένων επί της Αγίας Γραφής και της εκκλησιαστικής παραδόσεως.

Λόγου χάριν, εξ αυτής της θεολογίας της, συνιστά στους πιστούς τον σεβασμό προς το περιβάλλον ως δημιούργημα θείον. Δια των λειτουργικών της ευχών και άλλων σχετικών πνευματικών μέσων υπενθυμίζει ότι άνευ του φυσικού περιβάλλοντος είναι αδύνατη η συνέχιση και της ιδικής μας ζωής, καθ’ ότι ο άνθρωπος δεν αυτονομείται από την υπόλοιπη δημιουργίας αφού τυγχάνει αναπόσπαστο μέρος αυτής. Προτρέπει δε ανελλιπώς τις ενορίες και τους φορείς σε ανάπτυξη ποικίλων δράσεων για την προστασία του περιβάλλοντος και την προαγωγή οικολογικού πνεύματος, την καλλιέργεια φιλικών προς το περιβάλλον έξεων, ήτοι, παραδείγματος χάριν, περιορισμό της χρήσεως ρυπογόνων και ενεργοβόρων μηχανημάτων, ανακύκλωση, προστασία των δασών, αποφυγή της ηχορρυπάνσεως κ.α.

Αναλυτικά το μήνυμα του Μακαριωτάτου.

Θαλάσσια βλέννα – Ανησυχία στην Πόλη και στο Βόρειο Αιγαίο

Την ίδια ώρα, που ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος έστελνε το μήνυμά του, θαλάσσια βλέννα κάλυπτε τη θάλασσα του Μαρμαρά, νότια της Κωνσταντινούπολης, ενώ ανησυχία για το φαινόμενο υπάρχει και στο Βόρειο Αιγαίο.

Η βλέννα εδώ και 24ωρα έχει καλύψει τα πάντα και είναι μεγάλη απειλή για τη θαλάσσια ζωή, αλλά και την αλιευτική βιομηχανία.

Σύμφωνα με τους επιστήμονες η κλιματική αλλαγή, αλλά και η μόλυνση των υδάτων έχουν συμβάλει στον πολλαπλασιασμό της συγκεκριμένης οργανικής ύλης, η οποία περιέχει ευρεία ποικιλία μικροοργανισμών και μπορεί να εξαπλωθεί, όταν στο θαλασσινό νερό υπάρχει ροή λυμάτων πλούσια σε θρεπτικά συστατικά.

Τα πλάνα που καταγράφουν drones πάνω από την περιοχή, αποτυπώνουν φέρι μποτ και φορτηγά πλοία να διασχίζουν τη θάλασσα, που έχει σκεπαστεί από την γκρίζα ουσία. Σημειώνεται ότι η θερμοκρασία της θάλασσας έχει ανέβει 2,5 βαθμούς πάνω από τον μέσο όρο τα τελευταία 40 χρόνια.

Οι ειδικοί συνδέουν το φαινόμενο με την αύξηση των θερμοκρασιών της θάλασσας λόγω της κλιματικής αλλαγής, αλλά και με την απόρριψη ακατέργαστων λυμάτων στη θάλασσα.

Ήδη ομάδα εκατοντάδων επιστημόνων εξετάζει δεκάδες σημεία της Θάλασσας

του Μαρμαρά, αλλά και μονάδες επεξεργασίας ύδατος και πηγές μόλυνσης.

Το πρόβλημα θα τεθεί σήμερα σε σύσκεψη όλων των εμπλεκόμενων φορέων, υπό την κυβέρνηση, και την Κυριακή είναι προγραμματισμένο να ανακοινωθεί ένα σχέδιο διάσωσης της θαλάσσιας περιοχής.

Σύμφωνα με το newsit, βλέννη σαν και αυτή που σκεπάζει σαν λευκό σεντόνι τη θάλασσα του Μαρμαρά, είχαμε μέχρι και τα μέσα Μαΐου στις βόρειες ακτές του Αιγαίου.

Εδώ και μερικές ημέρες, ολοένα και περισσότερα δημοσιεύματα από τον διεθνή τύπο κάνουν λόγο για το συναγερμό που έχει προκαλέσει στην Τουρκία η επέκταση της «θαλάσσιας βλέννας», πάχους σύμφωνα με τους Τούρκους επιστήμονες 15 μέτρων, η οποία σκεπάζει τη Θάλασσα του Μαρμαρά, σα ένα παχύ λευκό σεντόνι. Στην πραγματικότητα, το φαινόμενο είναι υπαρκτό και έντονο εδώ και καιρό.

Στις 4 Μαΐου, η τουρκική εφημερίδα Daily Sabbah έγραφε: « Η θαλάσσια ρύπανση που έχει προκαλέσει τη βλέννη στον Μαρμαρά, τώρα εκτός από τη θαλάσσια ζωή και την αλιευτική μας βιομηχανία απειλεί και την τουριστική βιομηχανία της Τουρκίας. Οι ειδικοί καλούν τις δημοτικές αρχές της Κωνσταντινούπολης αλλά και την κυβέρνηση να λάβουν έκτακτα μέτρα. Τα οικιακά και τα υπόλοιπα απορρίμματα που απελευθερώνονται στη θάλασσα χωρίς επεξεργασία αυξάνουν το φορτίο αζώτου και φωσφόρου του θαλασσινού νερού».

Σύμφωνα με τους ειδικούς που μιλούν στο newsit.gr, η Ελλάδα αντιμετωπίζει επίσης το φαινόμενο εδώ και κάποιους μήνες, σε σαφώς μικρότερο βέβαια βαθμό.

Φωτογραφία: EPA/ERDEM SAHIN

Με πληροφορίες από: orthodoxoiorizontes.gr, newsit.gr, eea.europa.eu